

|  |           |
|--|-----------|
| <b>ÚVOD .....</b>  | <b>8</b>  |
| <b>1. Bezpečnostní opatření při praktickém zaměstnání .....</b>  | <b>10</b> |
| 1.1 Všeobecné bezpečnostní zásady .....  | 10        |
| 1.2 Bezpečnostní zásady při práci na technice a v dílnách .....  | 10        |
| 1.3 Bezpečnostní opatření a předpisy při svařování plamenem .....  | 11        |
| 1.4 Bezpečnostní opatření a předpisy při obloukovém svařování .....  | 12        |
| 1.5 Bezpečnostní opatření a předpisy při mechanickém opracování materiálu .....                            | 13        |
| <b>2. Demontáž a montáž motoru T-912 a posouzení technického stavu hlavních částí pístové skupiny.....</b> | <b>14</b> |
| 2.1 Materiálně technické zabezpečení .....   | 14        |
| 2.2 Přípravné práce .....  | 15        |
| 2.3 Demontáž motoru .....  | 15        |
| 2.4 Měření a hodnocení jednotlivých součástí.....  | 16        |
| 2.5 Montáž motoru .....  | 17        |
| 2.6 Technická zpráva z laboratorního cvičení .....   | 19        |
| <b>3. Demontáž a montáž motoru T-930 a posouzení technického stavu hlavních částí pístové skupiny.....</b> | <b>25</b> |
| 3.1 Materiálně technické zabezpečení .....   | 25        |
| 3.2 Přípravné práce .....  | 26        |
| 3.3 Technologický postup demontáže motoru .....  | 26        |
| 3.4 Měření a hodnocení jednotlivých součástí.....  | 27        |
| 3.4.1 Válec motoru T-930.....  | 27        |
| 3.4.2 Píst motoru.....   | 29        |
| 3.4.3 Pístní kroužky .....   | 29        |
| 3.4.4 Ventily a pružiny .....  | 31        |
| 3.4.5 Hlava válce .....  | 32        |

|  |           |
|--|-----------|
| <b>3.5 Technologický postup montáže motoru .....</b>                       | <b>33</b> |
| <b>3.6 Technická zpráva z laboratorního cvičení .....</b>                  | <b>36</b> |
| <b>4. Dílenská identifikace materiálu .....</b>                            | <b>40</b> |
| <b>4.1 Materiálně technické zabezpečení .....</b>                          | <b>40</b> |
| <b>4.2 Teoretický základ.....</b>  | <b>40</b> |
| <b>4.3 Vizuální pozorování .....</b>                                       | <b>41</b> |
| <b>4.4 Jiskrová zkouška ocelí a některých slitin.....</b>                  | <b>42</b> |
| 4.4.1 Vliv jednotlivých prvků na jiskrový obraz ocelí .....                | 42        |
| 4.4.2 Postup a podmínky při provádění jiskrové zkoušky .....               | 44        |
| <b>4.5 Kalící zkouška a zkouška tvrdosti pilníkem .....</b>                | <b>44</b> |
| <b>4.6 Magnetické a kapkové zkoušky austenitických CrNi a Mn ocelí....</b> | <b>45</b> |
| <b>4.7 Orientační zkoušky svařitelnosti ocelí .....</b>                    | <b>46</b> |
| 4.7.1 Zkouška návarem .....  | 47        |
| 4.7.2 Zkouška na třískách .....  | 47        |
| <b>4.8 Kapkové zkoušky neželezných slitin .....</b>                        | <b>48</b> |
| <b>4.9 Jednoduché orientační zkoušky běžných plastů.....</b>               | <b>48</b> |
| <b>4.10 Technická zpráva z laboratorního měření .....</b>                  | <b>50</b> |
| <b>5. Ukázka lepení a tmelení.....</b>                                     | <b>53</b> |
| <b>5.1 Materiálně technické zabezpečení .....</b>                          | <b>53</b> |
| <b>5.2 Teoretický základ.....</b>  | <b>53</b> |
| <b>5.3 Příprava lepených materiálů .....</b>                               | <b>54</b> |
| 5.3.1 Příprava povrchu kovů .....  | 54        |
| 5.3.2 Příprava plastových povrchů .....                                    | 55        |
| 5.3.3 Kontrola lepeného povrchu metodou vodních kapek .....                | 55        |
| <b>5.4 Zásady navrhování lepených konstrukcí .....</b>                     | <b>56</b> |
| <b>5.5 Volba lepidla .....</b>   | <b>56</b> |
| <b>5.6 Příprava lepidel .....</b>  | <b>58</b> |
| <b>5.7 Praktická ukázka použití lepidel a tmelů.....</b>                   | <b>59</b> |

|  |           |
|--|-----------|
| 5.7.1 Zajišťování závitů .....   | 59        |
| 5.7.2 Plošná těsnění.....  | 59        |
| 5.7.3 Upevnění válcových součástí .....  | 59        |
| 5.7.4 Použití vteřinových lepidel.....   | 60        |
| 5.7.5 Konstrukční lepidla .....  | 60        |
| 5.7.6 Pružné lepení a těsnění .....  | 60        |
| 5.7.7 Kovem plněné tmely .....   | 60        |
| 5.7.8 Nouzové opravy .....   | 61        |
| <b>6. Ukázka měření tloušťky povlaků a materiálu .....</b>                       | <b>62</b> |
| <b>6.1 Materiálně technické zabezpečení .....</b>                                | <b>62</b> |
| <b>6.2 Teoretický základ.....</b>  | <b>62</b> |
| 6.2.1 Metoda magnetoinduktivní .....   | 62        |
| 6.2.2 Metoda vířivých proudů .....   | 63        |
| 6.2.3 Ultrazvuková metoda .....  | 63        |
| <b>6.3 Praktická ukázka měření tloušťky povlaků a materiálu .....</b>            | <b>63</b> |
| 6.3.1 Tloušťkomér povlaků digitální přenosný TT-230 .....                        | 63        |
| 6.3.2 Tloušťkomér povlaků digitální přenosný TT-220 .....                        | 64        |
| 6.3.2.1 Způsob měření.....   | 64        |
| 6.3.3 Ultrazvukový tloušťkomér DM4 .....   | 64        |
| 6.3.3.1 Nastavení rychlosti ultrazvukového signálu .....                         | 65        |
| 6.3.3.2 Vliv teploty na nastavení .....  | 66        |
| 6.3.3.3 Výběr zkušební sondy.....  | 66        |
| 6.3.3.4 Použití vazebních prostředků .....                                       | 66        |
| 6.3.3.5 Zdvojovací efekt.....  | 67        |
| <b>7. Ukázka svařování plamenem.....</b>   | <b>68</b> |
| <b>7.1 Materiálně technické zabezpečení .....</b>                                | <b>68</b> |
| <b>7.2 Teoretický základ.....</b>  | <b>68</b> |
| <b>7.3 Svařovací souprava .....</b>  | <b>69</b> |
| 7.3.1 Tlakové lahve .....  | 69        |
| 7.3.2 Hadice .....   | 69        |
| 7.3.3 Svařovací hořák .....  | 70        |
| 7.3.4 Příslušenství.....   | 70        |
| 7.3.5 Pracovně bezpečnostní zásady pro lahve a ventily svařovacích souprav ..... | 70        |
| 7.3.6 Pravidla při nastavování redukčního ventilu .....                          | 70        |

|  |           |
|--|-----------|
| 7.3.7 Pravidla pro práci se svařovacím hořákem .....   | 71        |
| <b>7.4 Svařovací plamen .....</b>  | <b>71</b> |
| <b>7.5 Přídavné materiály .....</b>  | <b>73</b> |
| <b>7.6 Příprava svařovaných ploch .....</b>  | <b>73</b> |
| 7.6.1 Svarová pnutí a deformace .....  | 73        |
| <b>7.7 Plamenové řezání kyslíkem .....</b>   | <b>74</b> |
| <b>7.8 Praktická ukázka svařování a řezání plamenem .....</b>                                    | <b>75</b> |
| 7.8.1 Ukázka svařování ocelových plechů .....  | 75        |
| 7.8.2 Ukázka řezání plamenem .....   | 76        |
| <b>8. Ukázka svařování elektrickým obloukem .....</b>  | <b>77</b> |
| <b>8.1 Materiálně technické zabezpečení .....</b>  | <b>77</b> |
| <b>8.2 Teoretický základ .....</b>   | <b>77</b> |
| <b>8.3 Svařování ruční obalenou elektrodou .....</b>   | <b>77</b> |
| 8.3.1 Elektrody .....  | 78        |
| 8.3.2 Svařování netavící se wolframovou elektrodou v atmosféře inertního plynu – TIG (WIG) ..... | 79        |
| 8.3.3 Svařování tavící se elektrodou v ochranném plynu metodou MIG/MAG .....                     | 79        |
| 8.3.4 Ochranné plyny .....   | 80        |
| 8.3.5 Svarová pnutí a deformace .....  | 81        |
| <b>8.4 Praktická ukázka svařování elektrickým obloukem .....</b>                                 | <b>81</b> |
| 8.4.1 Praktická ukázka svařování obalenou elektrodou (MMA) .....                                 | 81        |
| 8.4.2 Praktická ukázka svařování metodou TIG (WIG) .....   | 82        |
| 8.4.3 Praktická ukázka svařování metodou MIG .....   | 83        |
| <b>9. Ukázka mechanických metod obrábění .....</b>   | <b>85</b> |
| <b>9.1 Materiálně technické zabezpečení .....</b>  | <b>85</b> |
| <b>9.2 Teoretický základ .....</b>   | <b>85</b> |
| 9.2.1 Speciální technologie obrábění pro opravy motorových vozidel .....                         | 87        |
| 9.2.1.1 Fréza a soustruh na sedla ventilů .....  | 87        |
| 9.2.1.2 Bruska a soustruh na kužele ventilů .....  | 87        |
| 9.2.1.3 Kombinovaný soustruh na brzdové kotouče a brzdové bubny .....                            | 87        |
| 9.2.1.4 Soustruh na brzdové obložení .....   | 87        |
| 9.2.1.5 Bruska a frézka pro blok válců a hlavu válců .....                                       | 87        |

|   |           |
|---|-----------|
| <b>9.3 Praktická ukázka obrábění.....</b>                 | <b>88</b> |
| 9.3.1 Ukázka vrtání .....                                 | 88        |
| 9.3.2 Ukázka soustružení.....                             | 89        |
| 9.3.3 Ukázka broušení kuželů ventilů.....                 | 89        |
| 9.3.4 Ukázka frézování .....                              | 89        |
| 9.3.5 Ukázka výroby závitů .....                          | 89        |
| 9.3.6 Ukázka opravy závitů pomocí soupravy HELICOIL ..... | 90        |
| 9.3.6.1 Postup montáže vložek HELICOIL .....              | 90        |
| <b><i>Seznam literatury.....</i></b>                      | <b>92</b> |